

на користь інноваційного сектора. Забезпечення даного механізму можливо здійснити через організаційно-економічні аспекти функціонування ощадно-кредитної системи, одним із завдань якої є створення умов і механізмів для максимального залучення вільних коштів у національну економіку інститутами системи у вигляді заощаджень (переважно фізичних осіб), що дозволить збільшити інвестиції в інноваційну сферу економіки. Існує необхідність вироблення напрямів залучення заощаджень населення до інститутів системи та перетворення їх на ресурси інвестиційної та інноваційно-інвестиційної діяльності. Ці напрями мають містити правові, економічні та соціально-політичні заходи.

Задля сприяння виходу України з економічної, а в основному із фінансової кризи та збільшення участі банків як основних інститутів ощадно-кредитної системи у фінансуванні інноваційного виробництва необхідно реалізувати такі заходи, як відновлення довіри населення до фінансових інститутів, насамперед до банківських установ, удосконалення законодавчої бази захисту вкладів населення; напрацювання і запровадження спеціальних програм Уряду України, які б забезпечили концентрацію кредитних ресурсів у пріоритетні інноваційні галузі економіки, доповнення та зміна системи структурно-кредитної політики відповідно до вимог часу, тобто забезпечення інституціональних інновацій. Доцільним є впровадження надання державних гарантій за стратегічно пріоритетними напрямками інноваційного фінансування. Важливим також є питання зниження ризику кредитної інноваційної діяльності банків. За даних умов ощадно-кредитна система здатна не лише забезпечити максимізацію залучення вільних коштів в економіку країни, а також виступити основним фінансовим посередником між виробниками інноваційної продукції та її споживачами.

*О.В. Луняков, канд. екон. наук, доц.,
Севастопольский институт банковского дела
Украинской академии банковского дела НБУ*

ФИНАНСОВАЯ ХРУПКОСТЬ ВЗАИМООТНОШЕНИЙ ПРЕДПРИЯТИЙ И БАНКОВ УКРАИНЫ

Банковская система любой страны состоит из совокупности банковских учреждений, которые аккумулируют временно свободные денежные средства субъектов экономических отношений, осуществляют их перераспределение с учетом индивидуальных и общественных интересов, проводят денежные расчеты и операции с ценными бумагами, а также осуществляют ряд других специфических операций. В процессе трансформации привлеченных банками денежных средств в кредитные

ресурсы происходит регулирование денежно-кредитных отношений в обществе. Тем самым, банковская система способствует активизации инвестиционной деятельности предприятий разных форм собственности и направлений бизнеса.

Инвестиционная активность предприятий, связанная с приращением притока инвестиций в основной капитал, является одним из мощных катализаторов сбалансированного экономического роста страны. Расширение инвестиционных процессов на предприятии возможно при создании благоприятных условий, связанных, в том числе, и с привлечением недорогих кредитных ресурсов.

В условиях устойчивого экономического роста, сопровождающегося, как правило, снижением процентных ставок на заемный капитал, предприятия получают дополнительные возможности в наращивании заемных средств. Вместе с этим возрастают и финансовые риски, связанные с возможным снижением платежеспособности предприятий.

Мировой финансовый кризис 2007-2008 гг. показал, что разрывы, происходящие между развитием реального и финансового секторов экономики, проведение агрессивной заемной политики, могут привести, в условиях финансовой глобализации, к серьезным проблемам платежеспособности на уровне целых государств.

В соответствии с теорией американского экономиста Х. Мински, в процессе денежно-кредитных взаимоотношений банков и предприятий проявляется финансовая хрупкость предприятий-заемщиков и банков-кредиторов, связанная со снижением возможностей предприятий обслуживать свою задолженность. По мнению Х. Мински, такая ситуация в экономике возникает циклически и вызвана прежде всего существенным ростом кредитной экспансии финансирования кредитно-финансовыми учреждениями высокорискованных инвестиционных проектов предприятий в фазе роста экономики. Следствием этих процессов является увеличение финансовых рисков предприятий-заемщиков, рост процентных ставок на заемный капитал и уменьшение возможностей предприятий обслуживать свою кредитную задолженность. Поэтому проблемой и для банков, и для предприятий является своевременная идентификация финансовой хрупкости в процессе денежно-кредитных взаимоотношений хозяйствующих субъектов.

Основные положения теории финансовой нестабильности Х. Мински могут быть использованы в условиях отечественной экономики для мониторинга формирования капитала отечественными предприятиями и анализа изменения уровня финансовых рисков. Это даст возможность принятия на государственном уровне, в том числе на уровне НБУ, опережающих эффективных решений для достижения устойчивого экономического роста Украины.